

Západočeské konzumní družstvo Sušice
nám. Svobody 135, 342 01 Sušice

*zapsané v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Plzni,
spisová značka Dr XXVI, vložka č. 218; IČO 00031968*

VÝROČNÍ ZPRÁVA DRUŽSTVA ZA ROK 2023

OBSAH

Text	Strana
Obsah	2
1. Úvodní slovo členům a obchodním partnerům	3
2. Informace o minulém vývoji a postavení družstva	5
a) celkový vývoj družstva včetně sociálních a pracovněprávních vztahů a významných skutečností, které nastaly po rozvahovém dni	5
b) velkoobchodní sklad	19
c) maloobchodní základna a výroba	20
3. Předpokládaný budoucí vývoj družstva	23
4. Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje a ochrany životního prostředí, respektování lidských práv, boj proti korupci a úplatkářství, ochrana osobních údajů	25
5. Údaje požadované podle zvláštních právních předpisů a informace o nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů	26
6. Údaje o organizační složce v zahraničí	26
7. Členská základna	27

1. ÚVODNÍ SLOVO ČLENŮM A OBCHODNÍM PARTNERŮM

Západočeské konzumní družstvo Sušice (dále jen ZKD Sušice) transformované dne 27.7.1992 podle zákona č.513/91 Sb. na družstvo si dlouhodobě klade za cíl naplňovat **funkci podnikatelskou a funkci sociální**. V rámci funkce podnikatelské vyvíjíme činnost v oblasti maloobchodního prodeje potravin, nepotravinářského zboží denní potřeby, provozujeme dva velkoobchodní sklady, realizujeme výrobu lahůdek a cukrářských výrobků. Od roku 1998 jsme zahájili zásobování prodejen ZKD Plzeň, ZKD Horšovský Týn, od roku 1999 zásobujeme Jednotu SD Tachov a od roku 2012 i prodejny SD Toužim a SD Plasy. V roce 2001 jsme s ZKD Horšovský Týn realizovali maloobchodní integraci formou pronájmu celé jejich maloobchodní sítě prodejen a v roce 2002 jsme s tímto družstvem sloučili. V tomto roce začneme provozovat celou síť prodejen COOP Toužim na základě dlouhodobého pronájmu. K zajištění hlavních obchodních činností provozujeme vlastní dopravu a údržbu. V rámci funkce sociální poskytujeme členům zákaznické slevy a některé další výhody. Finančně podporujeme činnost členských výborů v obcích, kde máme družstevní prodejny.

Jsme obchodní firma se širokou sítí prodejen v rámci okresů Klatovy, Domažlice, Sokolov, Strakonice, Karlovy Vary a Plzeň jih. Základním cílem je **maloobchodní prodej** kvalitního zboží pro denní nákupy, a to za konkurenční ceny. Preferujeme regionální produkty a snažíme se zlepšovat nabídku čerstvého zboží. Celkově provozujeme 105 prodejen, které za rok 2023 docílily obrát 785 milionů korun, což nás řadí na šestnácté místo v rámci skupiny COOP. Naším problémem je velký počet jednomístných prodejen v malých vesnicích, kde zároveň klesá kupní síla. V obcích do 500 obyvatel provozujeme 43 prodejen. Celá řada těchto malých prodejen je ztrátová, což nás nutí k postupné restrukturalizaci sítě, a to i v podobě jejich uzavírání. Proto jsme od roku 2017 začali s některými obecními úřady jednat o poskytnutí dotace na provoz nejmenších prodejen. Přivítali jsme dotační program Obchůdek 21+ od MPO do kterého se od roku 2021 pravidelně hlásíme. K podpoře našeho obrátu jsme v roce 2020 zavedli E shop. K udržení místa na trhu a zvýšení naší konkurenceschopnosti používáme celou řadu nástrojů a metod, které zvláště v současné době hrají důležitou roli. Zde lze jmenovat technologické zkvalitňování prodejen, optimalizaci sortimentu se zaměřením na regionální produkty, zdokonalování systému řízení při využití informačních technologií, marketingovou podporu, rozšiřování služeb a komunikace se zákazníky. Mimo vlastních opatření k udržení konkurenceschopnosti našich prodejen, jsme i nadále účastni systémových opatření pod hlavičkou Svazu českých a moravských spotřebních družstev Praha. Jedná se o družstevní řetězce maloobchodních prodejen. Konkrétně se jde o řetězec COOP TIP a COOP TUTY. Nejmenší prodejny jsou zařazeny do řetězce COOP KONZUM.

V činnosti **velkoobchodu** nás reprezentuje sklad v Sušici s obrátem 336 milionů korun. Z VO Sušice zásobujeme i další čtyři družstva. Základním cílem při spolupráci velkoobchodu a maloobchodu je co nejlevnější, nejrychlejší a neoptimalnější dodávání zboží z výroby až do družstevních prodejen. V roce 2019 jsme zvětšili kapacitu skladu v Sušici o 40% a vytvořili podmínky pro intenzivnější obchodní aktivity skladu, které se snažíme rozvíjet. Významným determinantem úspěchu je oblast centrálního a integrovaného nákupu zboží, postavená na dlouhodobé spolupráci a vzájemné výhodnosti v rámci nákupní centrály COOP Centrum družstvo Praha.

Oblast výroby realizujeme ve výrobě Sušice a její produkce nyní dosahuje takřka 21 milionů korun. Od roku 2020 jsme zprovoznili vývařovnu knedlíků. Tuto výrobu chápeme nejenom jako formu podnikání, ale i jako základnu pro zpestření nabídky v našich obchodních jednotkách. Trvale klademe důraz na kvalitu výrobků. Část naší produkce obdržela ocenění „Tradiční šumavský výrobek“.

Rozsah **pomocných činností** dopravy a údržby byl přizpůsoben našim potřebám a i možností. Hlavním kritériem zde jsou efektivnost, kvalita a operativnost s jakou jsou tyto činnosti schopny uspokojovat potřeby ostatních útvarů.

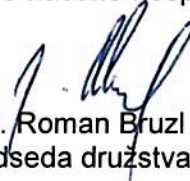
Největším problémem roku 2022 byla oblast personalistiky v podobě naší schopnosti udržet kvalitní zaměstnance a zajistit jejich dostatek. Situace na trhu práce v ČR a rychlé zvyšování minimální mzdy v ČR, tuto situaci zhoršují. Z tohoto důvodu je pro nás oblast mezd i nadále prioritou. V roce 2023 dosáhly osobní náklady částku 180 milionů korun a průměrná mzda vzrostla o 5,5% na 27.337,- Kč. Dalším problémem byl vysoký růst vstupních nákladů takřka ve všech oblastech a rychlý růst cen potravin. To zatížilo ekonomiku družstva a u spotřebitelů nastalo omezování jejich spotřeby. Výsledkem je pokles výkonů o 2,5% a celkově vykázaná ztráta v hospodaření družstva.

Z pohledu **řízení** jsme rozsáhlou organizací, a to vzhledem k rozložení našich obchodních aktivit do osmi okresů. Z tohoto důvodu používáme rozsáhlý informační systém, který vytváří předpoklady pro operativní řízení a kvalitní rozhodovací proces. Na všech prodejnách používáme SW BOSS k jejich řízení, evidenci, komunikaci a jeho výstupy jsou využívány odbornými pracovníky družstva. Trvale zlepšujeme funkcionalitu SW Planning Wizzard pro položkové hodnocení nákupu, dodavatelů, přípravu objednávek zboží na prodejnách a řídicí proces. I nadále využíváme SW Business Intelligence pro řízení v obchodních činnostech družstva. Stále složitější daňový systém a nové prvky jako jsou například „kontrolní hlášení DPH“, „přenesená daňová povinnost“, GDPR a změny u dohod o provedení práce, kladou vysoké nároky nejenom na kvalitu lidí, ale i na další SW a HW změny.

Nemalou pozornost věnujeme **oblasti hygieny, bezpečnosti práce a ochraně životního prostředí**. Výrazem tohoto je zpracovaná koncepce činnosti našeho družstva v těchto oblastech a uplatňování systému HACCP v praxi. Správnost používání tohoto systému potvrzují i úspěšné certifikace od Národního úřadu pro jakost. Na základě novely Zákona o trestní odpovědnosti právnických osob uplatňujeme od roku 2017 program „**Criminal Compliance**“, který zejména obsahuje opatření a postupy pro prevenci spáchání trestného činu, detekci a reakci. V roce 2023 jsme implementovali procesy naplňující **Zákon o ochraně oznamovatelů**. Od května 2018 došlo k harmonizaci české a evropské legislativy v oblasti ochrany osobních údajů – **GDPR**. Toto jsme úspěšně zvládli a tento program je u nás plně realizován.

V průběhu celého roku **byla činnost představenstva, kontrolní komise, a managementu** zaměřena na naplňování našich cílů a plnění ročního plánu v oblasti obchodního podnikání s cílem udržet naše postavení na trhu a naplnit ekonomické ukazatele družstva. Pro rok 2023 jsme plánovali ztrátu ve výši 1 milionů korun. Tento cíl se nepodařilo naplnit a vykázali jsme ztrátu 7.446 tisíc korun. Důvodů je několik. Zde lze například jmenovat pokles výkonnosti, započatá restrukturalizace maloobchodní sítě, pokles marže, vysoký růst nákladů a nesplnění celé řady dalších ukazatelů. Hospodaření zhoršil i růst mezd bez zvýšení produktivity práce ve snaze stabilizovat zaměstnance družstva.

Z dlouhodobého hlediska nám většina ukazatelů potvrzuje správnost našeho rozhodování a družstvo se může řadit ke stabilním firmám na českém trhu. Pokles výkonů, růst nákladů, snížení efektivnosti hospodaření a nutnost udržet růst mezd znamenají, že se musíme více orientovat na sanaci výkonů a vnitřní efektivnost v družstvu. Z pohledu dosažených výsledků a našich plánů do budoucna hodnotím rok 2023 jako období, kdy jsme nedokázali plně reagovat na situaci a období, kdy jsme zahájili proces revitalizace našeho hospodaření. Tyto změny by se měly projevit v roce 2024.

Ing. Roman Břuzl
předseda družstva

2. INFORMACE O MINULÉM VÝVOJI A POSTAVENÍ DRUŽSTVA

a) Celkový vývoj družstva včetně pracovněprávních a sociálních vztahů a významných skutečností, které nastaly po rozvahovém dni

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty sestavené v plném rozsahu za období let 2019 až 2022 jsou uvedeny v této části výroční zprávy v metodice platné pro příslušný rok. Rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu k 31.12.2023 jsou součástí účetní závěrky.

Změny účetních metod, pokud byly použity, jsou uvedeny v příloze účetní závěrky.

Rozvaha

Označení	Text	Rok			
		2019	2020	2021	2022
	AKTIVA CELKEM	399 667	402 855	383 660	371 121
B.	Dlouhodobý majetek	206 785	203 658	194 445	176 513
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	133	420	564	533
B.I.2.	Ocenitelná práva	133	134	17	533
2.1.	Software	133	134	17	533
B.I.5..	Poskytnuté zálohy na dlouh.nehmot. majetek		286	547	0
5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek		286	547	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	205 448	202 034	192 677	174 776
B.II.1.	Pozemky a stavby	191 018	180 175	169 208	156 470
1.1.	Pozemky	13 140	13 102	12 073	11 644
1.2.	Stavby	177 878	167 073	157 135	144 826
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	13 451	17 703	20 441	15 510
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouh.hmotný majetek	979	4 156	3 028	2 796
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	595	1 008	2 066	2 796
5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	384	3 148	962	0
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	1 204	1 204	1 204	1 204
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	1204	1 204	1 204	1 204
7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	1 204	1 204	1 204	1 204
C.	Oběžná aktiva	192 279	198 604	188 543	193 772
C.I.	Zásoby	103 278	91 703	86 053	90 702
C.I.1.	Materiál	1 881	1 545	1 805	2 767
C.I.3.	Výrobky a zboží	101 397	90 158	84 248	87 935
3.2.	Zboží	101 397	90 158	84 248	87 935
C.II.	Pohledávky	52 361	41 894	41 033	38 858
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	5 293	5 287	5 227	5 239
1.5.	Pohledávky - ostatní	5 293	5 287	5 227	5 239

Ozna- čení	Text	Rok			
		2019	2020	2021	2022
5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	5 166	5 147	5 154	5 139
5.4.	Jiné pohledávky	127	140	73	100
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	47 068	36 607	35 806	33 619
2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	34 824	32 304	31 459	29 565
2.4.	Pohledávky - ostatní	12 244	4 303	4 347	4 054
4.3.	Stát - daňové pohledávky	145	184	344	346
4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	458	404	562	639
4.5.	Dohadné účty aktivní	1 772	2 339	2 225	1 475
4.6.	Jiné pohledávky	9 869	1 376	1 216	1 594
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	15 000	7 500	7 500	4 500
2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	15 000	7 500	7 500	4 500
C.IV.	Peněžní prostředky	21 640	57 507	53 957	59 712
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	5 576	5 450	5 362	6 011
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	16 064	52 057	48 595	53 701
D.	Časové rozlišení aktiv	603	593	672	836
D.1.	Náklady příštích období	443	472	488	585
D.3.	Příjmy příštích období	160	121	184	251
	PASIVA	399 667	402 855	383 660	371 121
A.	Vlastní kapitál	285 819	278 459	279 427	267 693
A.I.	Základní kapitál	2 786	2 699	2 668	2 613
A.I.1.	Základní kapitál	2 786	2 699	2 668	2 613
A.III.	Fondy ze zisku	282 648	282 126	275 002	274 472
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy	278 834	277 701	270 345	270 345
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	3 814	4 425	4 657	4 127
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	0	0	0	641
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	0	0	0	641
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	385	-6 366	1 757	-10 033
B. + C.	Cizí zdroje	113 121	123 644	103 788	103 117
B.	Rezervy	4 010	3 916	2 271	2 912
B.4.	Ostatní rezervy	4 010	3 916	2 271	2 912
C.	Závazky	109 111	119 728	101 517	100 205
C.I.	Dlouhodobé závazky	5 812	5 901	5 720	5 376
C.I.8.	Odložený daňový závazek	5 812	5 901	5 720	5 376
C.II.	Krátkodobé závazky	103 299	113 827	95 797	94 829

Ozna- čení	Text	Rok			
		2019	2020	2021	2022
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy	1 186	16 740	952	1 082
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	74 422	65 705	65 542	66 608
C.II.8.	Závazky ostatní	27 691	31 382	29 303	27 139
8.1.	Závazky ke společníkům	246	303	217	159
8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	8 864	10 594	9 593	5 170
8.3.	Závazky k zaměstnancům	9 323	10 043	9 818	10 740
8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	4 759	4 983	4 591	5 197
8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	3 670	4 924	4 126	4 582
8.6.	Dohadné účty pasivní	829	535	958	1 291
D.	Časové rozlišení pasiv	727	752	445	311
D.1.	Výdaje příštích období	515	539	394	300
D.2.	Výnosy příštích období	212	213	51	11

Výkaz zisku a ztráty

Ozna- čení	Text	Rok			
		2019	2020	2021	2022
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	42 552	44 549	44 420	41 632
II.	Tržby z prodeje zboží	976 441	970 394	925 897	913 391
A.	Výkonová spotřeba	844 841	823 153	800 606	788 696
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	763 235	740 811	712 438	705 125
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	46 370	47 800	51 390	49 109
A.3.	Služby	35 236	34 542	36 778	34 462
C.	Aktivace (-)	-20 520	-19 311	-18 477	-19 990
D.	Osobní náklady	170 156	184 718	181 172	181 762
D.1.	Mzdové náklady	126 346	136 610	134 026	134 574
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	43 810	48 108	47 146	47 188
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	41 338	44 725	43 811	43 969
D.2.2.	Ostatní náklady	2 472	3 383	3 335	3 219
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	20 917	21 345	20 950	18 689
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	21 000	21 292	20 924	18 524
E.1.1.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	21 000	21 292	20 924	18 524
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	-83	53	26	165

Označení	Text	Rok			
		2019	2020	2021	2022
III.	Ostatní provozní výnosy	3 594	6 421	27 051	25 475
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	617	3 233	23 609	22 085
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	72	0	56	39
III.3.	Jiné provozní výnosy	2 905	3 188	3 386	3 351
F.	Ostatní provozní náklady	6 224	7 837	8 823	16 329
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	20	79	2 886	9 169
F.2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	63	0	45	0
F.3.	Daně a poplatky	1 403	1 354	1 360	1 124
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-1 422	-94	-1 645	641
F.5.	Jiné provozní náklady	6 160	6 498	6 177	5 395
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	969	3 622	4 294	-4 988
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	1 367	408	-24	343
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	1 367	408	-24	343
I.	Úprava hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	7 500	0	3 000
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	104	113	114	112
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	104	113	114	112
VII.	Ostatní finanční výnosy	12	11	6	8
K.	Ostatní finanční náklady	1 855	2 337	2 266	2 256
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-580	-9 531	-2 398	-5 017
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	389	-5 909	1 896	-10 005
L.	Daň z příjmů	4	457	139	28
L.1.	Daň z příjmů splatná		368	319	372
L.2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	4	89	-180	-344
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	385	-6 366	1 757	-10 033
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	385	-6 366	1 757	-10 033
*	Čistý obrát za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	1 023 966	1 021 783	997 350	980 849

Finanční stabilita a zdroje financování

Jedním z nejdůležitějších úkolů družstva v současných podmínkách vyznačujících se rychle se měnícím ekonomickým prostředím s vysokou mírou inflace je zabezpečení jeho stabilního postavení. Základním předpokladem je pak schopnost družstva plynule přeměňovat jednotlivé složky majetku na peníze tak, aby byla v každém okamžiku zajištěna úhrada splatných závazků družstva.

Tento základní úkol nabývá stále více na významu i proto, že v působnosti družstva dochází trvale ke zvyšování koncentrace konkurence, a to jak zahraničních obchodních řetězců, tak nových obchodníků cizí státní příslušnosti, kteří kobercovým způsobem pokrývají teritorium působnosti družstva. Od období covidu a zejména od začátku války na Ukrajině se ještě zvýšil celospolečenský tlak na mzdový nárůst zaměstnanců obchodu.

Tlaku na pokles výkonů družstvo v minulosti čelilo rozvinutím alternativní velkoobchodní činnosti i dvoufázovým plošným rozšířením maloobchodní činnosti, stejně jako provozováním prodejních řetězců v rámci systému COOP. Vyvrcholením snah o zajištění stabilního postavení na trhu pak byla fúze družstva se Západočeským konzumním družstvem Horšovský Týn k 1.1.2003 formou sloučení. V roce 2004 družstvo rozšířilo svoji působnost na sokolovsku provozováním 10 prodejen, které dříve fungovaly pod Jednotou, spotřebním družstvem Sokolov.

V následujících letech dochází ke stabilizaci obchodní sítě a drobným dílčím změnám, které lze charakterizovat jako postupnou cizelaci činnosti provozovaných prodejen. V oblasti maloobchodu byla v roce 2018 byla zrušena 1 prodejna a v roce 2019 bylo zrušeno 5 prodejen. V roce 2019 navíc došlo ke změně systému distribuce cigaret z VO skladu Sušice, což mělo vliv na snížení výkonů družstva. V roce 2020 nedošlo k žádným změnám v síti prodejen, v roce 2021 byla otevřena 1 prodejna při výrobě Sušice. V roce 2022 byly uzavřeny 2 prodejny. V roce 2023 byly zrušeny 4 prodejny a nově otevřeny 3 prodejny. Skokový nárůst cen energií, vysoká míra inflace a celková nejistota budoucího vývoje se odrazily i v nákupním chování zákazníků, kteří omezovali zbytečné nákupy a začali šetřit daleko více než v minulosti. Družstvo se proto snažilo mobilizovat volné finanční prostředky a pokrýt svoje finanční potřeby i prodejem nepotřebného majetku tak, aby bylo schopné překlenout případné problémy a zajistit plynulý tok zboží a peněz.

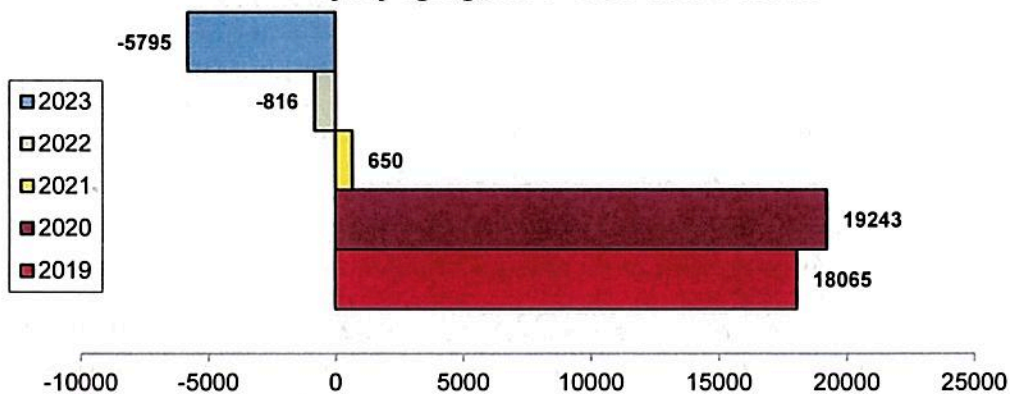
Celkově je možné konstatovat, že družstvo současné době stále usiluje o stabilizace svoji pozice na trhu, začíná se vůči konkurenci vymezovat svoji odlišnou hodnotovou orientací a vzhledem ke zhoršujícím se obchodním podmínkám v oblasti venkova úzce spolupracuje s obcemi a městy s cílem udržet provoz při zajištění jeho alespoň minimální efektivity.

Následující graf dokumentuje shora uvedené směry rozvoje a působení družstva, které se plně promítly i do finančních toků družstva (údaje jsou v dalším textu posuzovány vždy z hlediska jejich praktického významu pro družstvo).

Tok peněžní hotovosti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu (A*) byl jedním ze základních zdrojů financování do roku 2020. Jak ukazuje následující graf, nejlepší výsledek za sledované období dosáhlo družstvo v roce 2020, především jako důsledek zlepšení celkové ekonomiky činnosti. Výsledek od roku 2021 jsou horší a ukazují problematickou pozici družstva ve stávajícím ekonomickém prostředí.

Vývoj agregátu A* cash flow v tis. Kč

Oběžné prostředky se ve sledovaném období let 2019 až 2023 z pohledu peněžního toku družstva vyvíjely takto:

Agregát	2019	2020	2021	2022	2023
Změna stavu pohledávek	7 362	2.515	942	2 012	-2 740
Změna stavu závazků	1 366	6.830	-15.683	2 805	3 681
Změna stavu zásob	-6 220	11.578	5.650	-4 649	1 443

Snížení pohledávek a zásob v roce 2020 a 2021 je přímým důsledkem nižších výkonů a vlivu koronaviru. U zásob se pak promítá i to, že ke konci roku 2020 VO sklad Sušice neprováděl zásadní předzásobením. Vyšší závazky v roce 2020 pak souvisí s nárůstem přijatých záloh. Snížení těchto záloh pak ovlivňuje změnu stavu závazků v roce 2021. Relativně nízké změny v roce 2022 ukazují stabilní vývoj v této oblasti. Také v roce 2023 nedošlo k zásadním změnám a uvedené hodnoty jsou odrazem běžného fungování družstva ve složitých ekonomických podmínkách.

Družstvo nevykazuje žádné závazky po lhůtě splatnosti.

Cash flow z provozní činnosti doplňuje kromě zaplacené, resp. vrácené daně, která je odrazem dosažených výsledků družstva v tom, kterém roce, především saldo přijatých a placených úroků. To v roce 2019 dosáhlo výši 1.306 tis. Kč odráží stabilitu a efektivní využívání volných finančních prostředků družstva.

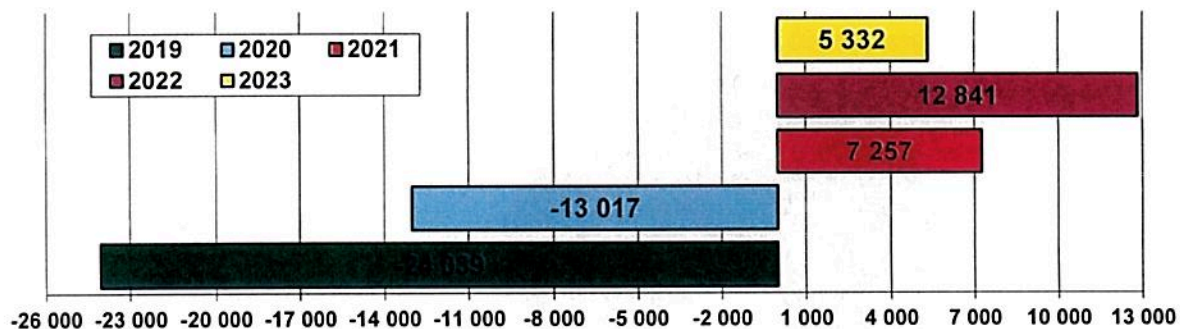
Saldo v roce 2020 činí již pouze 391 tis. Kč a v roce 2021 činí -97 tis. Kč a souvisí s tím, že družstvu nebyly ve lhůtě splatnosti uhrazeny úroky za směnky a ani nominální hodnoty směnek u společnosti Arca Investmens, a.s., Plynárenská 7/A, Bratislava. Tato společnost byla do 31.12.2020 dočasně chráněna usnesením soudu podle zákona o 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadných opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. S ohledem na další kroky této společnosti družstvo k 31.12.2020 a poté k 31.12.2022 vytvořilo ke směnkám celkem 70 % opravnou položku. V současné době je tato společnost v insolvenční řízení a družstvo v roce 2023 vytvořilo k těmto směnkám již 100 % opravnou položku s ohledem na očekávanou dobytnost pohledávek.

Úrokové saldo se výrazněji nezměnilo ani v roce 2022, kdy činilo 60 tis. Kč. Teprve v roce 2023 došlo k významnějšímu zlepšení a saldo činilo 707 tis. Kč.

Peněžní prostředky vynaložené na investiční aktivity družstva od roku 2019 zachycuje dále uvedený graf. Z něho je patrné, že vývoj cash flow z investičních aktivit je v zásadě stabilní.

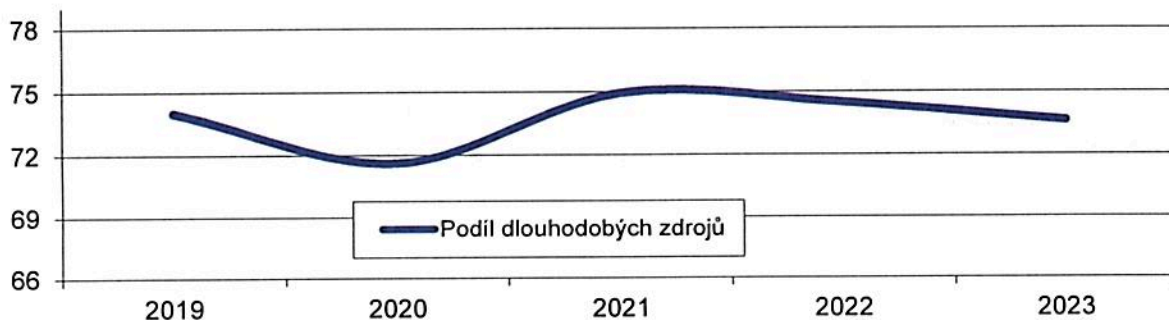
Nejvyšší hodnota byla realizována v roce 2019. Jedná se o III. etapu dostavby velkoobchodního skladu v Sušici, která přinesla další rozšíření kapacity skladu a zefektivnění skladových procesů. Nižší stav v roce 2021 souvisí s nejistým vývojem kolem koronavirové pandemie. Kladná hodnota v letech 2021 až 2023 je důsledkem vyššího prodeje nepotřebného majetku družstva s tím, že v roce 2021 se podařilo udržet investiční aktivitu v obdobné výši jako v roce 2020; v roce 2022 se investiční aktivita snížila. V roce 2023 pak investiční aktivita znovu mírně vzrostla při souběžném nárůstu prodeje nepotřebného majetku.

Cash flow z investičních aktivit v tis. Kč

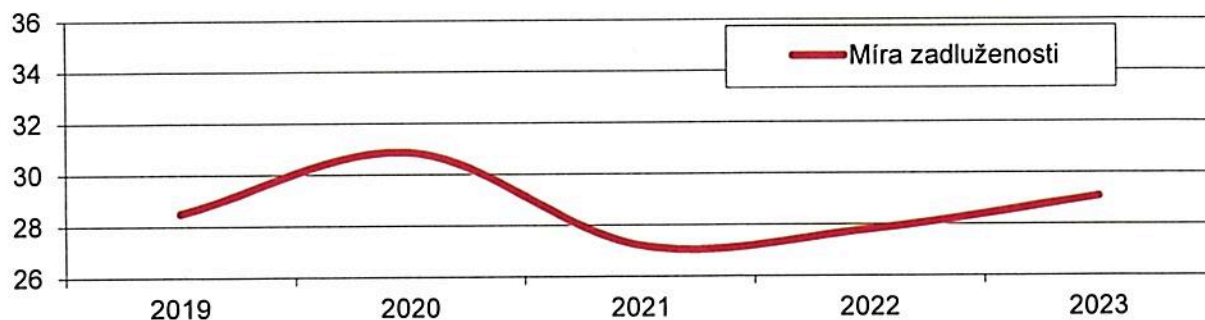
Ve finanční činnosti je vývoj cash flow tradičně záporný a udržoval se na stabilní výši. Kladný výsledek roce 2020 ve výši +737 tis. Kč souvisel s nárůstem krátkodobých úvěrových výpomocí. Naopak vyšší záporná výše v roce 2021 (-1.790 tis. Kč), v roce 2022 (-6.124 tis. Kč) a v roce 2023 (-2.334 tis. Kč) souvisí s poklesem těchto výpomocí.

Podíl dlouhodobých zdrojů na trvale vysoké a dobré úrovni a v roce 2022 dosáhl hodnoty 73,60 %. Dlouhodobou stabilitu hodnoty tohoto ukazatele zachycuje následující graf:

Podíl krytí stálých aktiv dlouhodobými zdroji dosáhl v roce 2019 výše 143,00 %. V roce 2020 pak činil 141,64 %, v roce 2021 147,82 %, v roce 2022 156,55 % a v roce 2023 158,02 %. Tento dlouhodobě příznivý výsledek ukazuje stabilitu finanční situace družstva.

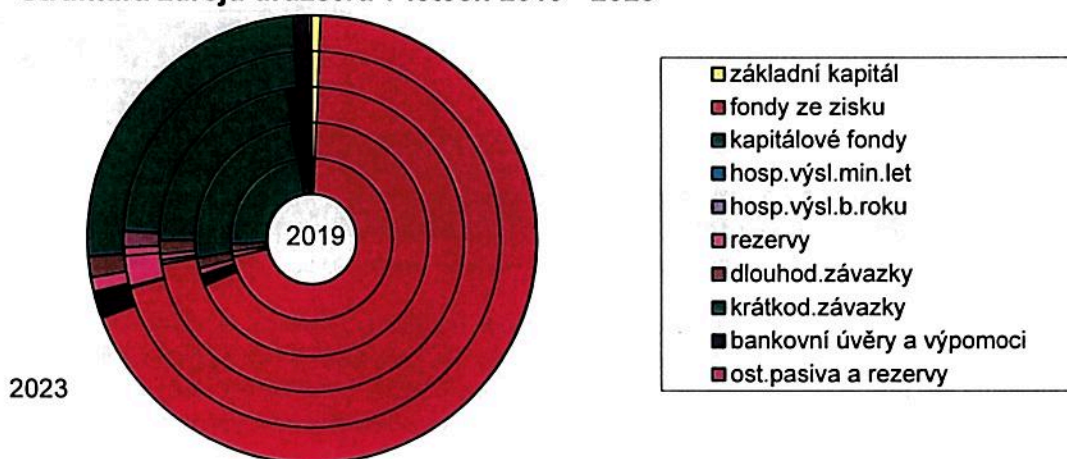
Dlouhodobý stabilní vývoj finančních ukazatelů v letech 2019 až 2023, dokumentuje i následující graf, který ukazuje vývoj míry zadluženosti. Graf dokumentuje, že této oblasti družstvo věnuje dostatečnou pozornost:

Změna stavu vlastního kapitálu v letech 2019 až 2023 vyjadřuje průběžné čerpání fondů družstva ve prospěch členů a funkcionářů nebo zaměstnanců družstva, jakož i výplatu majetkových podílů z transformace. Vyčíslené saldo (v roce 2019 -1.147 tis. Kč, v roce 2020 - 993 tis. Kč, v roce 2021 -789 tis. Kč, v roce 2022 -1.701 tis. Kč a v roce 2023 -1.158 tis. Kč) ukazuje na stabilní vývoj.

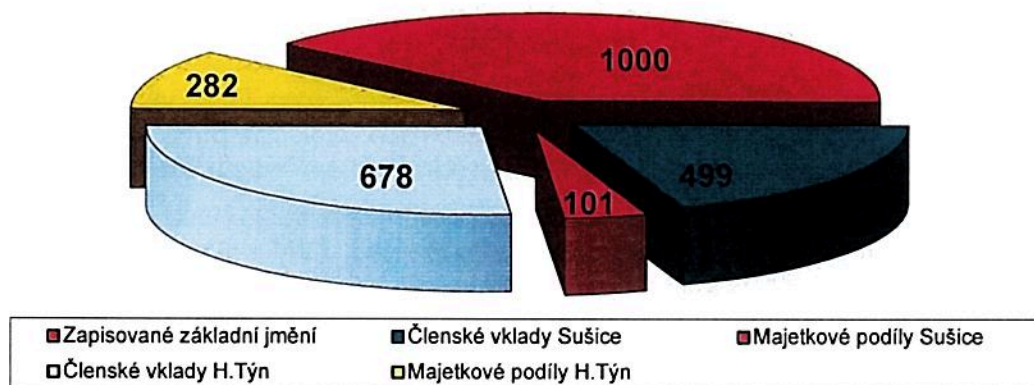
Strukturu zdrojů, kterými družstvo financuje svoji činnost, přehledně ve vývoji od roku 2019 zachycuje následující graf:

Struktura zdrojů družstva v letech 2019 - 2023

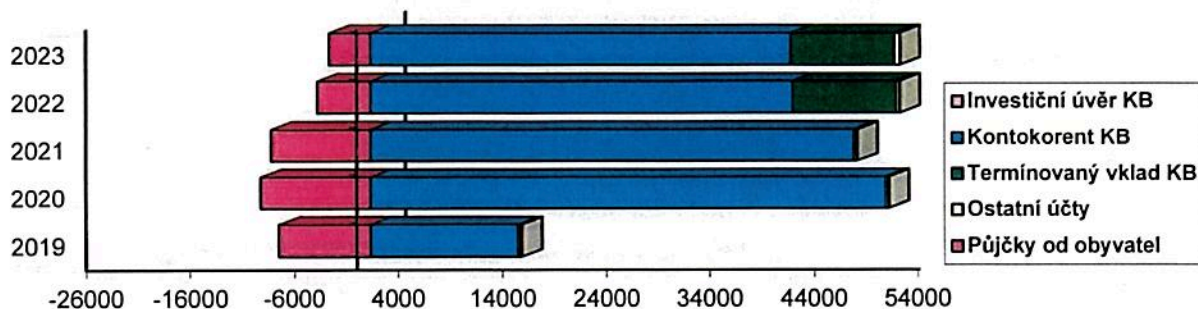

Graf ukazuje, poměrně stabilní vývoj. Mírné zvýšení krátkodobých závazků v roce 2019 je důsledkem cíleného předzásobení VO skladu Sušice v závěru roku. Významné zvýšení krátkodobých závazků v roce 2020 je odrazem výše přijatých záloh na prodej majetku. V roce 2021 se již tato výše dostává na obvyklou úroveň. V roce 2022 je pak nápadná poměrně vysoká hodnota hospodářského výsledku běžného roku (ztráta družstva), která snižuje celkový podíl fondů ze zisku. Obdobná situace je v roce 2023, kdy vlivem ztráty došlo k dalšímu snížení podílu těchto fondů. V roce 2023 rovněž došlo ke zvýšení krátkodobých závazků mimo jiné i vlivem přijatých záloh na prodej majetku.

Strukturu vlastního kapitálu zachycuje následující graf:

Družstvo ve sledovaném období nevyužívalo úvěrů. Objem půjček dosáhl svého maxima v roce 2020, jak ukazuje následující graf a v roce 2022 a 2023 zaznamenal výrazné snížení. Objem disponibilních prostředků na účtu družstva byl v roce 2019 nejnižší, což souvisí s tím, že družstvo v tomto roce začalo využívat volných finančních prostředků formou krátkodobých finančních investic. V roce 2020 však družstvo soustředilo volné prostředky na účet z důvodu nejisté situace kolem koronaviru a tento stav trval i v roce 2021. Úbytek v roce 2022 a 2023 je opět odrazen vyššího využívání volných finančních prostředků.

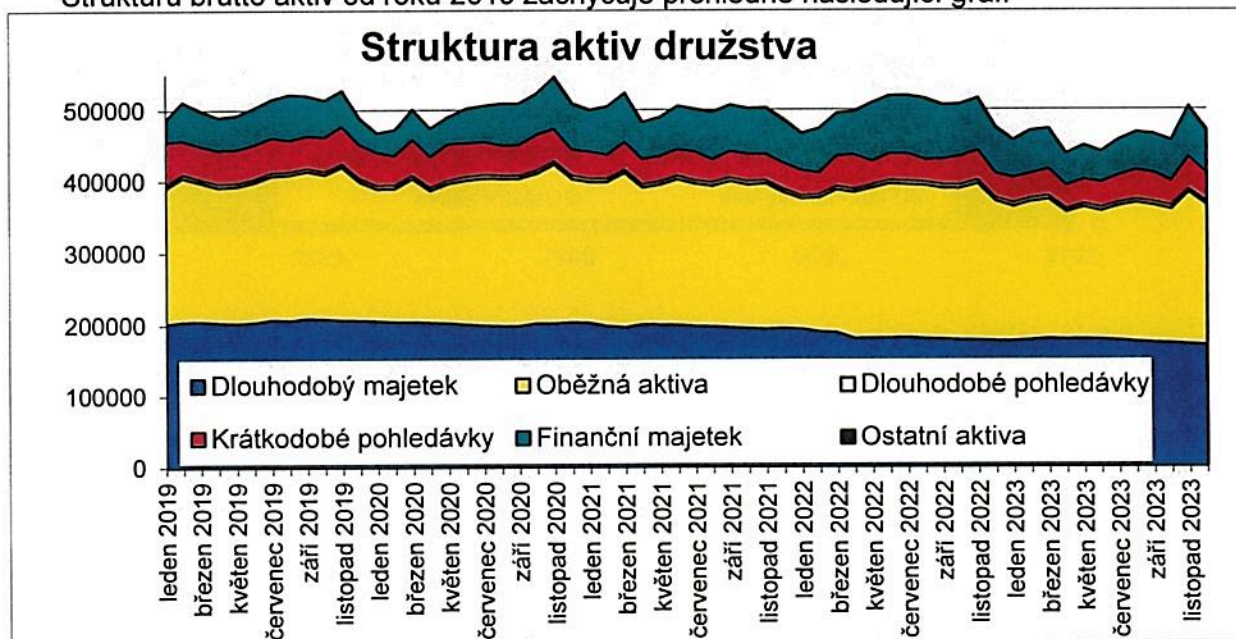

Celkový kapitál a jeho využití

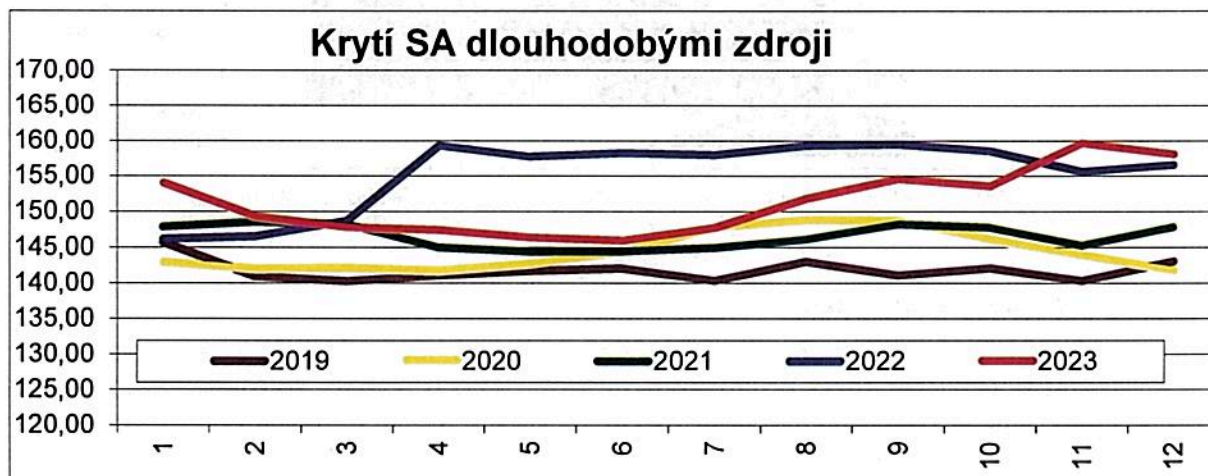
Vývoj aktiv za posledních 10 let zachycuje následující tabulka. Z ní je patrná celková stabilita výše aktiv do roku 2017. Poté dochází k postupnému snižování hodnoty aktiv. Významné snížení bylo zaznamenáno v roce 2018, kdy došlo k významnému snížení výše závazků a přeneseně i výše pohledávek z obchodního styku v důsledku aplikace zákona o významné tržní síle. Snižování aktiv od roku 2021 pak souvisí především s prodejem nepotřebného majetku družstva a je současně odrazem klesajících výkonů družstva.

Rok	Aktiva v tis. Kč	Rozdíl	Meziroční index
2014	419.358	-6.317	98,52
2015	420.767	+1.409	100,34
2016	423.646	+2.879	100,68
2017	423.738	+ 92	100,02
2018	400.388	-23.350	94,49
2019	399.667	-721	99,82
2020	402.855	+-3.188	100,80
2021	383 660	-19 195	95,24
2022	371 121	-12 539	96,73
2023	365 662	-5 459	98,53

Strukturu brutto aktiv od roku 2019 zachycuje přehledně následující graf:

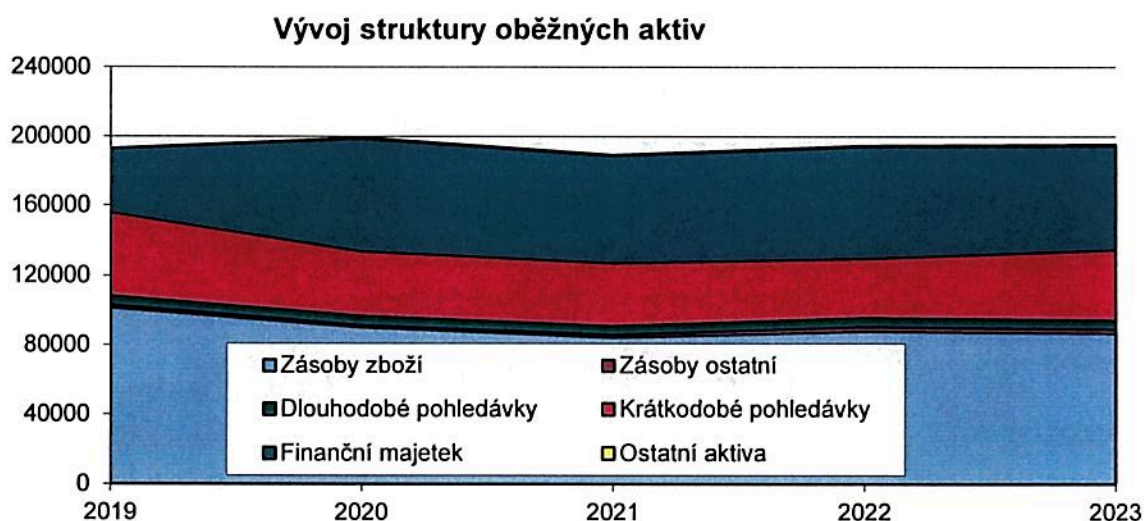

Přítom stálá aktiva družstva jsou průběžně kryta vlastními a dlouhodobými zdroji. Ukazatel krytí k 31.12.2023 dosáhl hodnoty 158,02 %, což je velmi pozitivní výsledek, vypovídající o potenciálu družstva a jeho přetrvávající finanční kondici. Vývoj ukazuje následující graf:

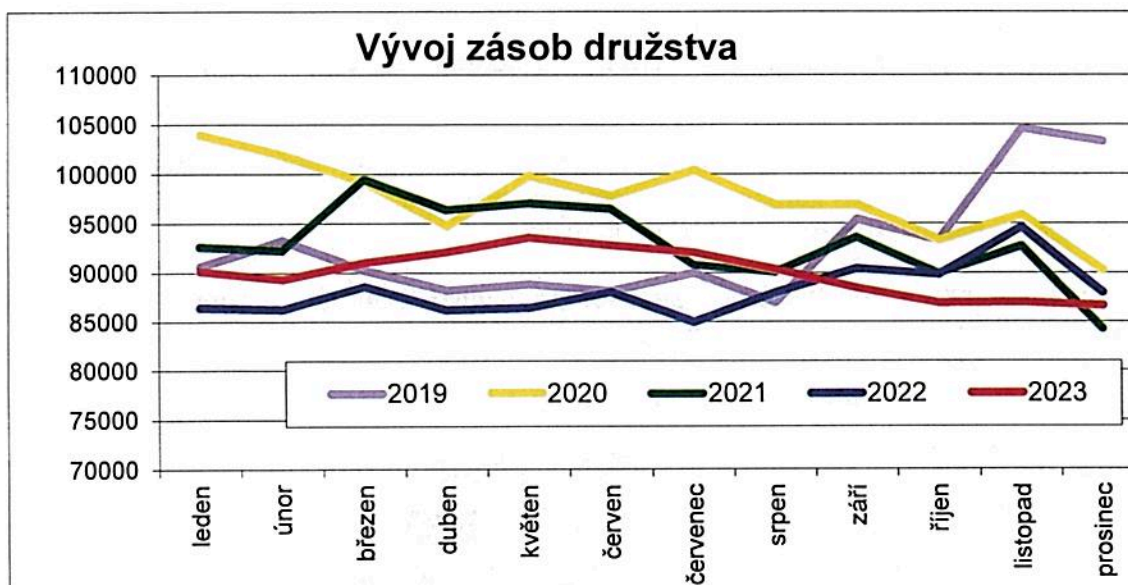

Rychlejším tempem odpisů stálých aktiv dochází do roku 2019 trvale k mírnému zhoršování ukazatele opotřebenění dlouhodobého majetku. Ten v roce 2019 dosáhl hodnoty 33,08 %. V průběhu dalších let dochází o k postupnému snižování hodnoty tohoto ukazatele, a to až na hodnotu 28,73 % v roce 2023.

Hodnota oběžných aktiv se v roce 2023 ve srovnání s rokem 2022 mírně zvýšila, a to především v oblasti krátkodobých pohledávek. Vývoj ukazuje následující graf:

Jak je patrné, struktura oběžných prostředků v dlouhodobém horizontu příliš nemění, i když jednotlivé složky zaznamenávají krátkodobě určité výkyvy. Výkyv v roce 2019 byl ovlivněn jednak snížením krátkodobých pohledávek vlivem zrušení prodeje cigaret ve VO Sušice, jednak se zvýšily zásoby z důvodu předzásobení ve VO skladu Sušice v závěru roku. Vývoj roku 2020 byl pak poznamenán pandemií koronaviru, kdy se družstvo soustředilo na to, aby si zajistilo dostatek likvidních peněžních prostředků z důvodu nejistoty dalšího vývoje. V roce 2021 pak dochází k mírnému poklesu hodnoty jednotlivých složek oběžných aktiv a v roce 2022 naopak k jejich mírnému nárůstu. To je patrné zejména u finančního majetku, kdy se družstvo snaží kumulovat zdroje pro své plánované rozšíření. V roce 2023 pak dochází k nárůstu krátkodobých pohledávek z titulu pohledávky při prodeji majetku v tomto roce.

Nárůst objemu zásob zboží ke konci roku 2019 a naopak pokles v roce 2021, který je patrný také z uvedeného grafu jako důsledek předzásobením, ukazuje, že výše zásob je obecně v zásadě stabilní a působí na ni zejména sezónní výkyvy, vývoj inflace a objem dosahovaných výkonů. Pokles zásob v roce 2022 souvisí mimo jiné s ukončením činnosti velkoobchodního skladu ovocem a zeleninou v Kolinci a pokles v závěru roku 2023 souvisí především se snížením zásob v důsledku zrušení 4 prodejen. Obrátka zásob k 31.12.2019 ve výši 48,71 dne je tedy ze shora uvedeného důvodu vyšší než v letech následujících. V roce 2023 dosáhla výše 45,30 dne.

Sociální a zaměstnanecké vztahy

Zajištění lidských zdrojů a jejich rozvoj patří k základním předpokladům pro naplnění podnikatelského plánu družstva. Této oblasti je věnována celoroční pozornost. Potřebný počet zaměstnanců pro dosažení plánovaných úkolů, především pak plánované produktivity práce a plánovaných výkonů, získává družstvo jednak vlastním výběrem včetně využívání frekventovaných internetových portálů a jednak v úzké spolupráci s úřady práce.

Předpokladem pro personální zajištění odpovídající úrovně je stabilizovanost, loajálnost a stálé zvyšování odborné úrovně zaměstnanců na všech stupních pracovního zařazení. Družstvo se zaměřuje především na perspektivní a kvalifikované zaměstnance již při jejich přijímání do pracovního poměru, u stávajících umožňuje prohlubování jejich odborné kvalifikace.

Družstvo proto, v rámci svého plánu vzdělávání, zajišťuje zvyšování odbornosti nejen externími pracovníky, ale stále větší důraz klade také na přenášení interních zkušeností, postupů a osvědčené praxe v rámci vlastní firmy.

V oblasti **zaměstnávání občanů se zdravotním postižením** ve výši 4% povinného podílu průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců postupuje družstvo v souladu se zákonem č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti. Tato povinnost byla v plném rozsahu splněna a družstvu tak nevznikla povinnost dodatečného odvodu do státního rozpočtu.

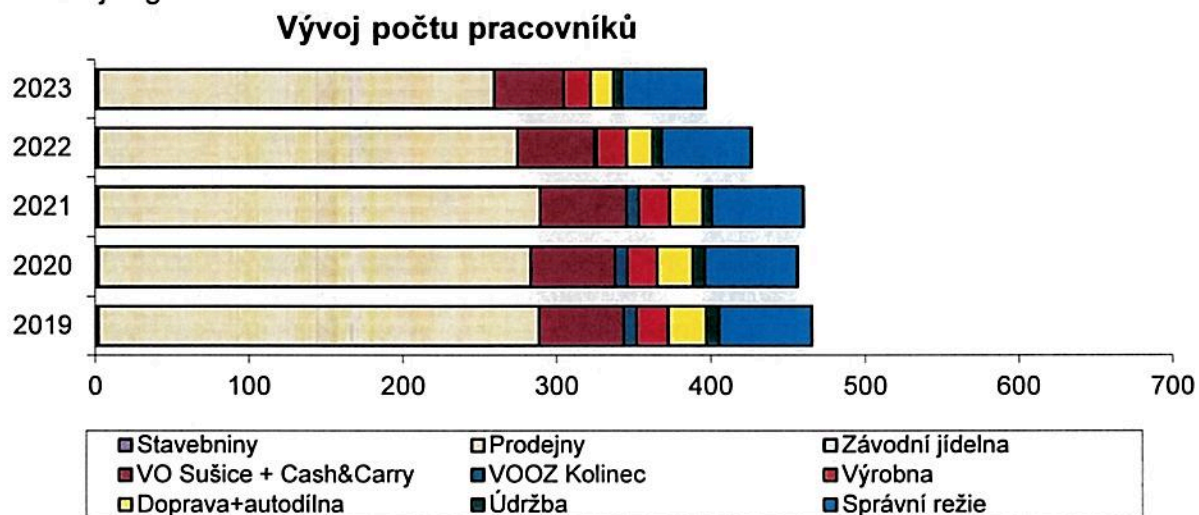
Vztah družstva se ZV OSPO v oblasti zaměstnanecké politiky upravovala v roce 2023 **kolektivní smlouva**, která stanoví způsob spolupráce smluvních stran, konkretizuje a stanoví dohodnutá práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců, zejména pak:

- postupy v oblasti zaměstnanosti a při realizaci pracovních vztahů
- mzdové podmínky
- ujednání v oblasti péče o zaměstnance a sociální politiky

- podmínky pro činnost odborové organizace.
Nedílnou součástí kolektivní smlouvy je soubor mzdových přepisů, který upravuje poskytování mezd, náhrad mezd a ostatních mzdových nároků.

Neoddělitelnou součástí pro naplnění záměrů družstva je i péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci a stálé zlepšování pracovního prostředí. V této oblasti družstvo postupuje v souladu s platným ustanovením zákoníku práce.

V roce 2023 v družstvu pracovalo 397 pracovníků (vyjádřeno průměrným přepočteným stavem). Rozdělení pracovníků do činností, stejně jako vývoj od roku 2019 zachycuje následující graf:

Ze shora uvedeného grafu je patrné, že v letech 2019 až 2021 byl počet pracovníků v zásadě stabilní a kolísal jen minimálně. K významnějšímu snížení dochází v roce 2022, a to prakticky napříč všemi činnostmi, stejně tak jako v roce 2023. Produktivita práce z přidané hodnoty na 1 zaměstnance tak v roce 2019 dosáhla výše 34,9 tis. Kč, v roce 2020 38,6 tis. Kč, v roce 2021 výše 34,1 tis. Kč, v roce 2022 36,4 tis. Kč a konečně v roce 2023 výše 37,4 tis. Kč.

Hospodářský výsledek a rentabilita

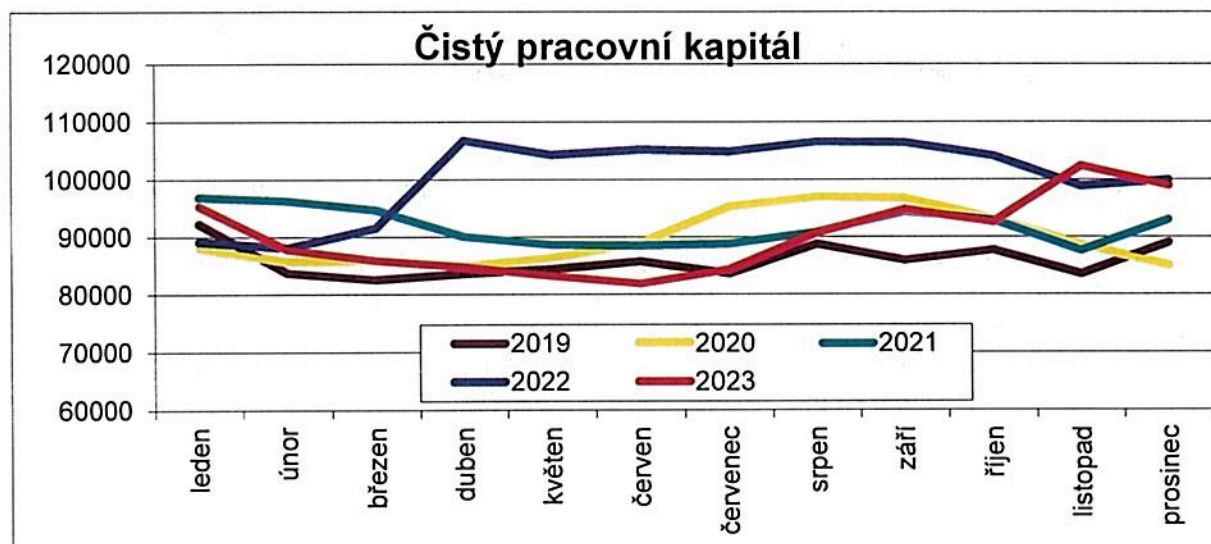
V roce 2023 družstvo vykázalo ztrátu výši 7.446 tis. Kč. Vývoj a strukturu dosaženého zisku od roku 2019 zachycuje tato tabulka:

Výsledek hospodaření v tis. Kč	Rok				
	2019	2020	2021	2022	2023
Provozní výsledek	969	3.622	4.294	-4.988	-275
Finanční výsledek	-580	-9.531	-2.398	-5.017	-6.425
Daň z příjmů	4	457	139	28	746
Výsledek za běžnou činnost	385	-6.366	1 757	-10.033	-7.446
Mimořádný výsledek	0	0	0	0	0
Výsledek za období	385	-6.366	1 757	-10.033	-7.446

Z tabulky je patrné, že v roce 2023:

- byla provozní činnosti mírně ztrátová
- finanční výsledek hospodaření se proti roku 2022 zhoršil
- daň z příjmů odráží dosažené hospodářské výsledky družstva.

Na dosažení tohoto výsledku hospodaření se na jedné straně podílí realizovaný maloobchodní a velkoobchodní obrat pro které je charakteristické výrazné omezování ochoty zákazníků utrácet, na straně druhé pak především vysoká inflace a s tím spojený rychlý nárůst osobních a dalších nákladů. V důsledku velmi ostré konkurence je družstvo současně nuceno dlouhodobě pracovat s nízkou úrovní průměrné marže. To je rozhodující důvod výsledku dosaženého v roce 2023 a i dlouhodobě nízké absolutní výše dosažených ukazatelů rentability, zejména rentability celkového kapitálu. Stabilní je však vývoj čistého pracovního kapitálu, jak ukazuje následující graf:

V nadcházejícím období nelze očekávat zásadní změny v české ekonomice, ani v oblasti obchodu a nelze tedy v krátkodobém horizontu počítat se zásadním zlepšením dosažených ukazatelů. I přes uvedené nepříznivé vlivy však družstvo stále pracuje na postupném zlepšování dosahovaných výsledků mimo jiné i plánovaným rozšířením svojí prodejní sítě v roce 2024 o prodejny SD Toužim.

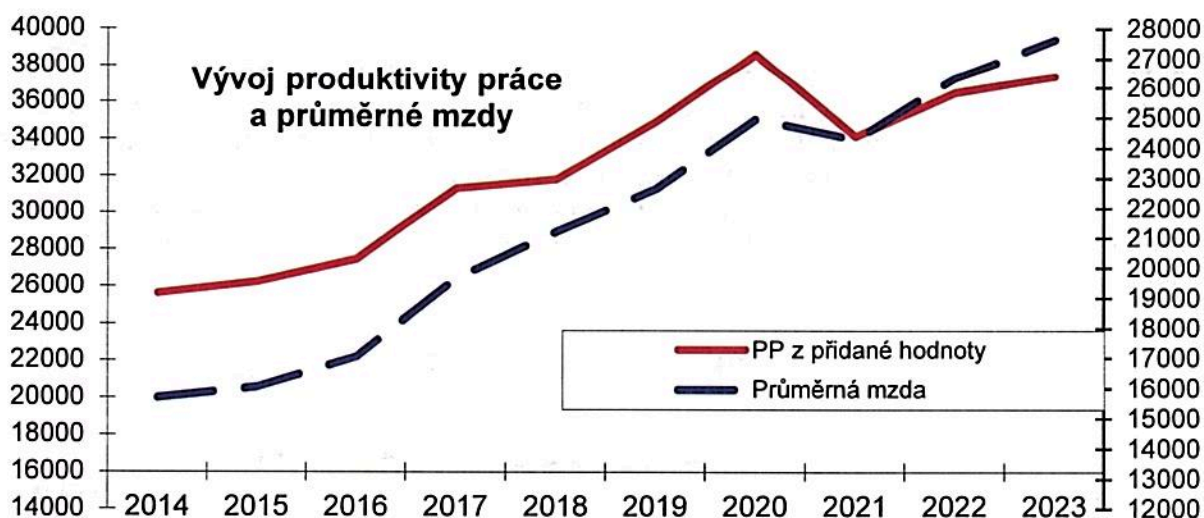
Úroveň hospodaření družstva dále dokreslují vybrané ukazatele vybavenosti, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Vybavenost pracovníků kapitálem	859	883	834	871	921
Vybavenost pracovníků vlast. kapitálem	615	611	607	628	653
Podíl vlastního kapitálu na 1 člena	22	22	22	22	21
Podíl kapitálu na 1 člena	30	32	30	30	30

Ve vývojové řadě je patrné, že v jednotlivých letech dochází ke kolísání hodnoty ukazatelů a jejich nevýznamné změně. Současně je patrné, že ukazatele vybavenosti dosahují v roce 2023 nejlepších hodnot.

Celkové výsledky družstva se projevily i v ukazatelích produktivity práce. Ta se v roce 2021 zaznamenala po dlouhodobém období nárůstu pokles. Vinu na tom měla především pandemie koronaviru. V roce 2022 už produktivita práce znovu roste stejně jako v roce 2023. Také vývoj průměrné mzdy v roce 2021 v podstatě odpovídal vývoji produktivity práce. I zde došlo k poklesu, byť byl tento pokles nižší. V letech 2022 a 2023 znovu dochází k nárůstu průměrné mzdy, a to vyšším, tempem, než by odpovídalo vývoji produktivity práce.

Vývoj průměrné mzdy a produktivity práce z přidané hodnoty v dlouhodobém horizontu zachycuje následující graf:

Graf ukazuje, že do roku 2020 byl družstvem průběžně udržován dobrý poměr mezi produktivitou práce a průměrnou mzdou. Je současně patrné, že v roce 2021 došlo k zásadnímu zlomu, kdy produktivita práce i průměrné mzdy klesly. Došlo k tomu především díky snížení výkonů vlivem pandemie a s tím spojeného změněného chování zákazníků. Pozitivní je opětovný nárůst produktivity práce v roce 2022 a také v roce 2023. Mzdový nárůst v tomto roce je pak výrazně ovlivněn tlakem na zvýšení mezd v důsledku vysoké inflace.

V roce 2019 produktivita práce vzrostla na 109,74 %, zatímco průměrná mzda se zvýšila na 106,79 %. Šlo o příznivý obrat proti předchozímu období, neboť se podařilo udržet a zvýšit předstih produktivity práce před vývojem průměrné mzdy. Reálná mzda v roce 2019 při míře inflace 102,78 % vzrostla na 103,88 %.

Také v roce 2020 se podařilo udržet předstih produktivity práce před průměrnou mzdou. Produktivita práce vzrostla na 110,58 %, průměrná mzda na 110,26 %. Reálná mzda v roce 2020 při míře inflace 103,2 % vzrostla na 106,84 %.

V roce 2021, kdy se plně projevil dopad pandemie, klesly výkony a nebylo současně možné snížit odpovídajícím způsobem počet pracovníků, se produktivita práce snížila na 88,37 % a průměrná mzda se snížila na 97,26 %.

Pozitivní obrat v roce 2022 byl zaznamenán v nárůstu produktivity práce, která se zvýšila na 106,91 %. Průměrná mzda však narostla rychlejším tempem na 108,42 %. I přesto došlo při míře inflace 115,1 % k propadu reálné mzdy na 92,46 %.

Vývoj v roce 2023 se projevil opět v nárůstu produktivity práce, která se zvýšila na 102,48 %. Průměrná mzda však narostla rychlejším tempem na 104,94 %. I přesto došlo při míře inflace 110,7 % k propadu reálné mzdy na 94,71 %.

Významné skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni

Družstvo si není vědomo, že by po rozvahovém dni, do okamžiku sestavení této výroční zprávy, nastaly skutečnosti významné pro naplnění účelu této zprávy.

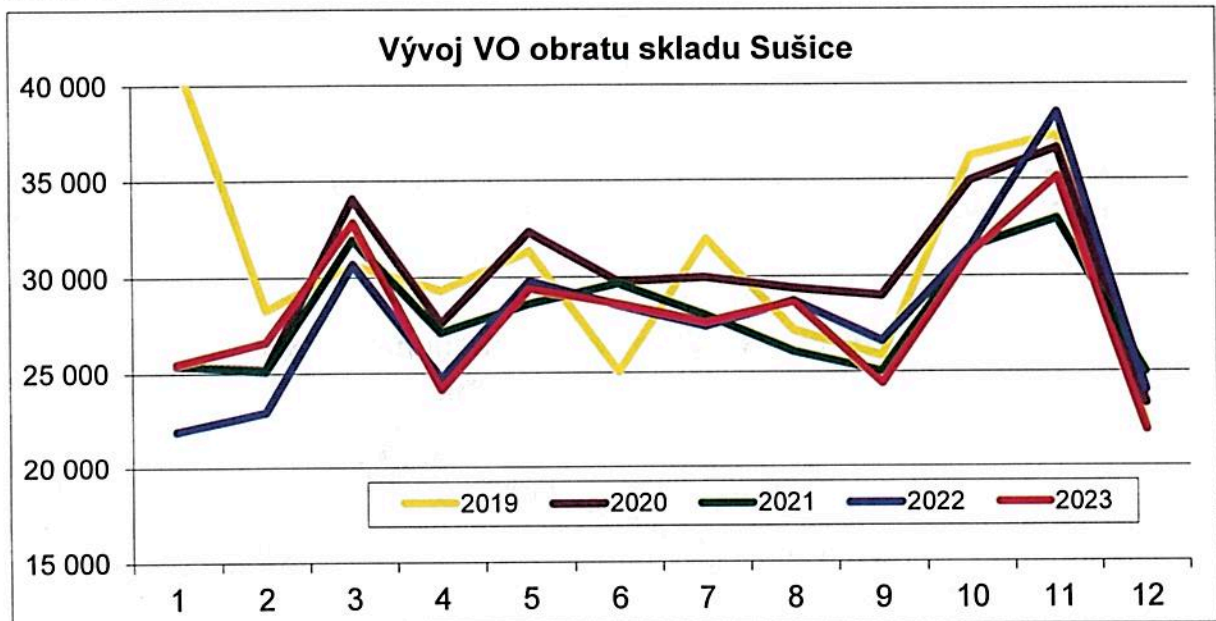
b) Velkoobchodní sklad

V roce 2023 provozovalo družstvo jen jeden velkoobchodní sklad, a to sklad s klasickým koloniálním zbožím v Sušici. Činnost velkoobchodního skladu ovocem a zeleninou v Kolinci byla v roce 2022 ukončena.

V roce 2023 se **Velkoobchodní sklad Sušice** soustředil na dva zásadní úkoly.

- Zajistit plynulé a bez výpadkové zásobování našich i integrovaných družstevních prodejen, a to zejména plnosortimentním zbožím pro všechny druhy prodejen – TIP, TUTY a ostatní nezařazenou síť, zalistovaným ve VO na základě Centrálního katalogu zboží, sestavovaného správou řetězců COOP Centra Praha.
- Dosáhnout plánované ukazatele, zejména vyskladnění, obrátku, výpadkovost, a produktivitu práce.

Za rok 2023 bylo z VO vyskladněno zboží za 336 mil. korun v nákupních cenách bez DPH, což indexově oproti roku 2022 činí 100,12 %. Vývoj vyskladnění od roku 2019 ukazuje i následující graf:

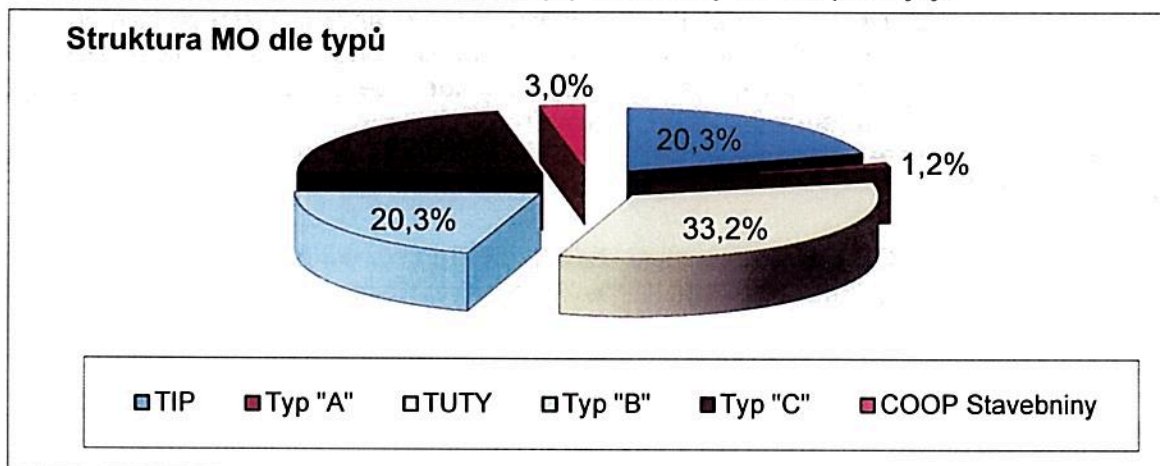
Na začátku roku 2019 VO sklad Sušice přestal zásobovat prodejní síť sortimentem cigaret. V téže roce byla dokončena III. etapa dostavby VO skladu. Došlo k rozšíření skladovací plochy s možností dalšího rozšíření sortimentu skladu. Průměrná výše zásob skladu tak na začátku roku 2020 plánovaně vzrostla, a to jak z důvodu nákupu sortimentu k předzásobení, tak i z důvodu nákupu položek zboží nových dodavatelů, které VOS Sušice od počátku roku 2020 začal distribuovat do celé sítě prodejen ZKD Sušice a dalších družstev. V závěru roku se stav zásob skladu dostal na běžnou úroveň a tento stav trval i období let 2021 až 2023.

V závěru roku 2022 bylo nutné provést ve velkoobchodním skladu řadu režimových opatření souvisejících se snížením energetické a přepravní náročnosti. Tato opatření se nijak nepromítla do kvality práce skladu. Dál pokračovala práce v řízení sortimentu v množství a rozsahu potřebném po splnění objednávek odběratelů. Dokumentují to i výsledky skladu v roce 2023.

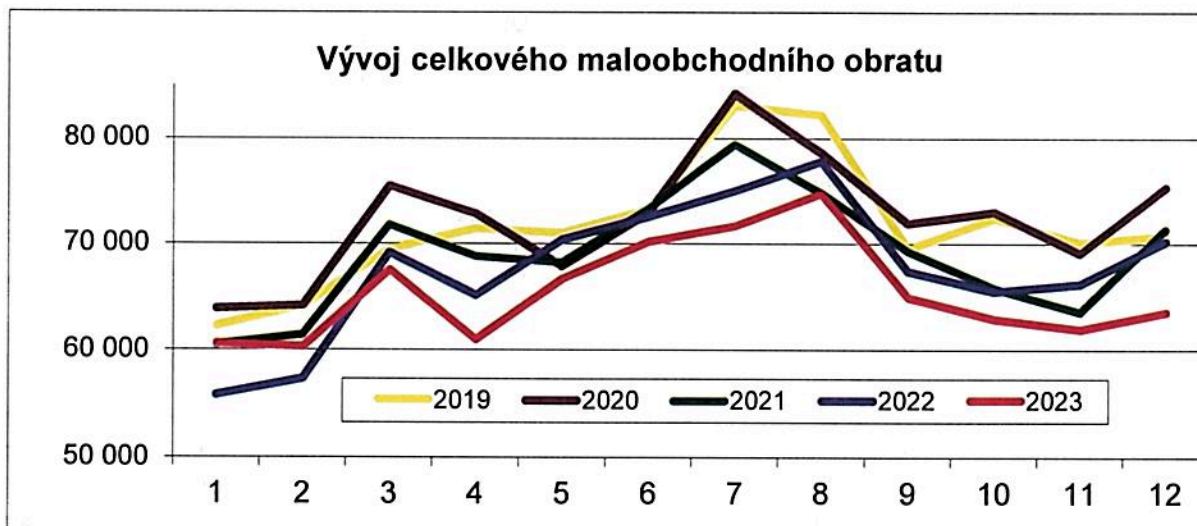
c) Maloobchodní základna a výroba

K 31.12.2023 družstvo provozovalo celkem 104 prodejen včetně jedné prodejny Stavebnin v Nýrsku. Přitom od roku 2019 došlo k těmto změnám:

- v roce 2019 bylo uzavřeno 5 prodejen
- v roce 2020 se stav sítě nezměnil
- v roce 2021 byla otevřena 1 prodejna při výrobě lahůdek v Sušici
- v roce 2022 byly uzavřeny 2 prodejny
- a v roce 2023 byly uzavřeny 4 prodejny a otevřeny 3 nové prodejny.

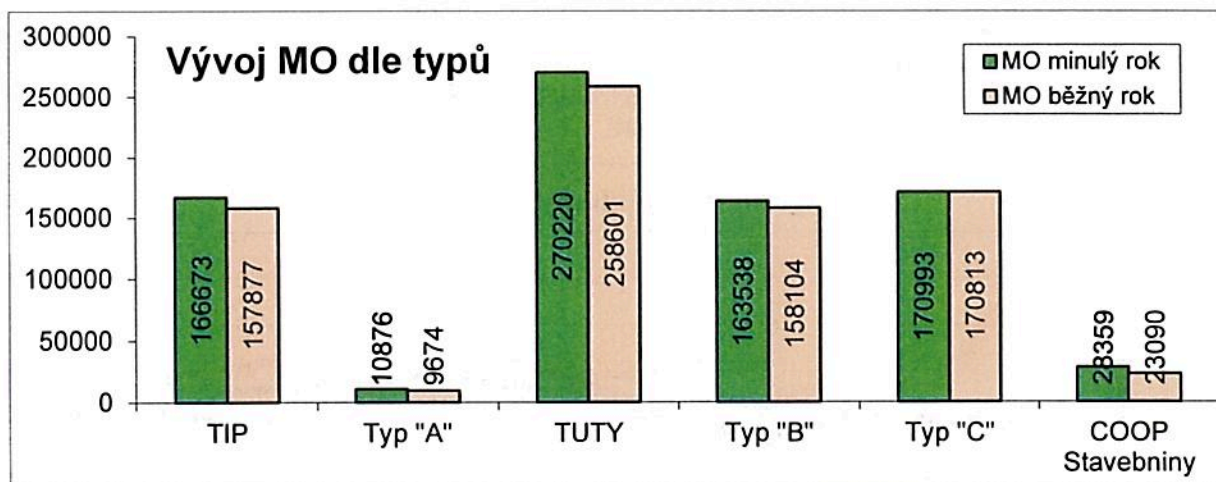

Celkově je síť prodejen stabilní a v kondici umožňující její další perspektivu. Podíl jednotlivých typových kategorií na dosaženém maloobchodním obratu ukazuje následující graf:

Vytýčené cíle na úseku maloobchodních prodejen v roce 2022 naplněny takto:

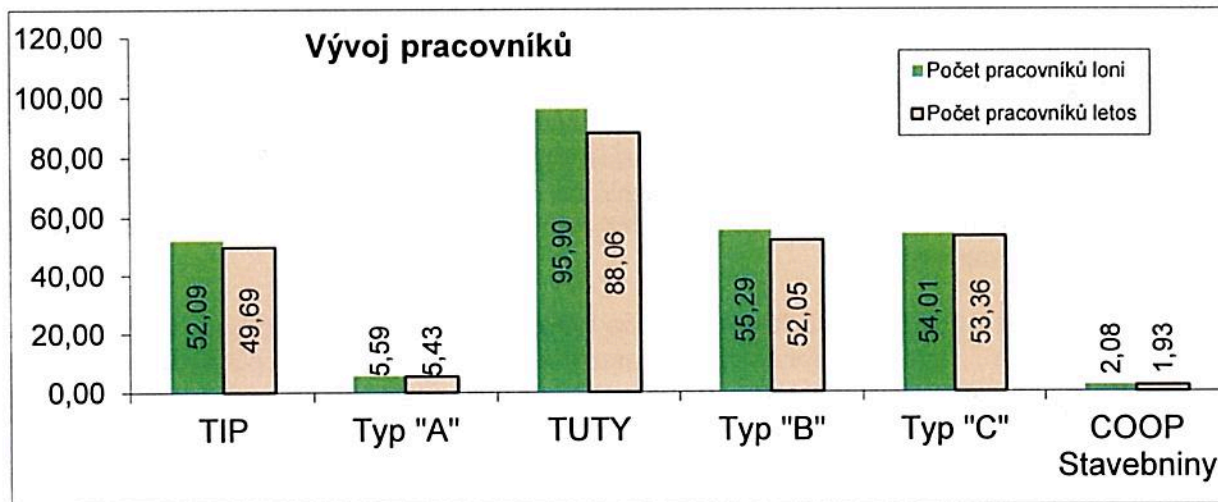
Maloobchodní obrat byl v síti prodejen provozovaných k 31.12.2022 realizován ve výši 778.361 tis. Kč – což je index oproti roku 2022 ve výši 97,91 %. Následující graf zachycuje vývoj maloobchodního obratu prodejen provozovaných v členění podle typů prodejen:

Docílená roční obrátka zásob ve výši 43,94 dne znamená mírně vyšší hodnotu proti roku 2022, což ukazuje na snahu družstva udržet maximální nabídku zboží pro zákazníky. Již tradičně nejvyšší obrátku zásob vykazuje s ohledem na prodáváný sortiment prodejna Stavebnin v Nýrsku.

Počet pracovníků se proti roku 2022 snížil o 15 jako důsledek snahy družstva a zvýšení produktivity práce. V činnosti prodejen (včetně stavebniny) zaměstnávalo družstvo v roce 2022 celkem 260 pracovníků (průměrný přepočtený stav).

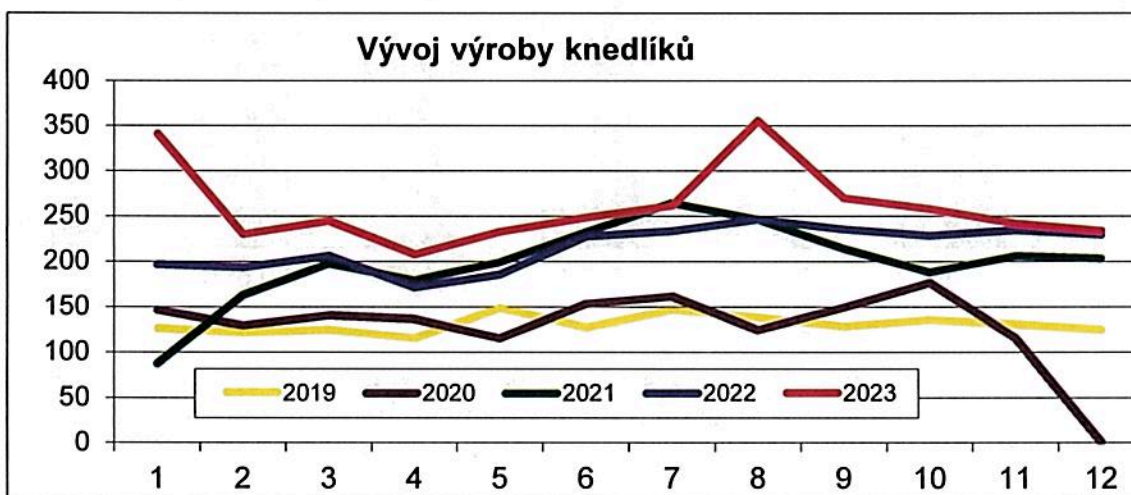
Stav a vývoj počtu pracovníků podle jednotlivých řetězců za prodejny provozované k 31.12.2023 zachycuje následující graf:

Velmi důležitý pro další směr vývoje v maloobchodě je rozvoj projektů na podporu prodeje. Patří k nim nejen dobíjení mobilních telefonů, ale i prodej produktů SAZKY (sázky, losy), přijímání složenek a na 5 prodejnách i provozování výdejního místa České pošty jak ve formátu Výdejní místo, tak ve formátu Partner.

Svoje místo v oblasti poskytovaných služeb i získal také e-shop. Jeho prostřednictvím si může zákazník z pohodlí domova objednat zboží v 60 prodejnách družstva a následně vyzvednout v čase, který je pro zákazníka nejvýhodnější. Tato služba byla v roce 2022 rozšířena i to možnost objednávky zboží na objednávku přímo z velkoobchodního skladu Sušice. V roce 2023 tak bylo realizováno 134 objednávek za téměř 73 tis. Kč.

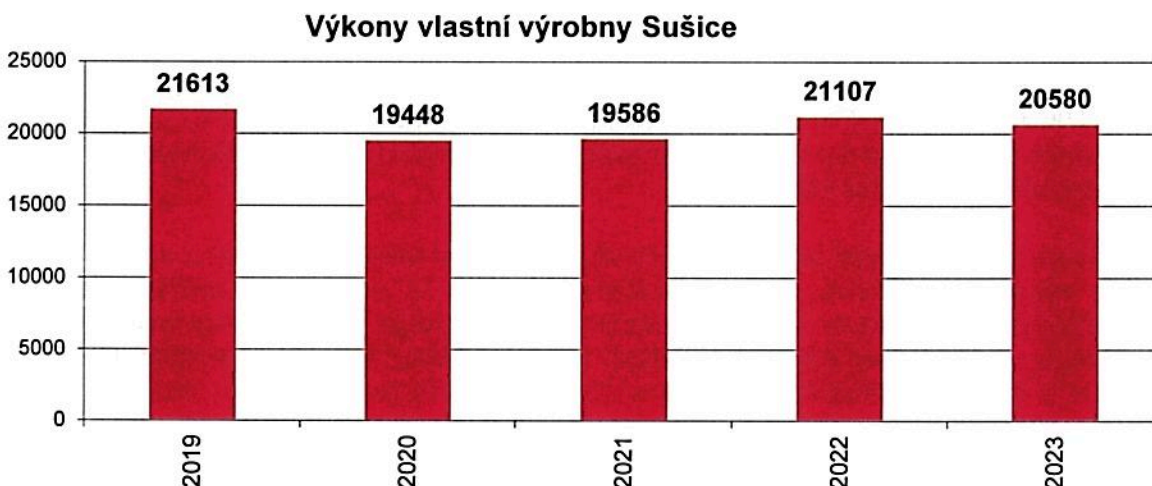
Jedním ze zdařilých projektů je i výroba vlastních knedlíků a listového těsta. Do roku 2020 byly vyráběny pouze houskové a bramborové knedlíky. V roce 2020 došlo k přestavbě této výroby knedlíků s tím, že celý sortiment byl výrazně rozšířen o karlovarský knedlík a dále o ovocné knedlíky a knedlíky s uzeným masem.

Vlastní výrobu lahůdkářských a cukrářských výrobků družstva zajišťovala výrobní Sušice prostřednictvím dvou výrobních úseků, studené kuchyně a cukrářské výroby a detašovaného pracoviště bývalé závodní jídelny. Objem výroby dosáhl v roce 2023 výše 20.580 tis. Kč, což je o 527 tis. Kč méně, než v roce 2022 (index 97,50 %). V této částce je obsažena i tzv. reexpedice, kdy vlastní výrobní zajišťuje jako doplňkovou službu pro prodejny rozvoz především drobných regionálních produktů od lokálních výrobců.

V oblasti řízení výrobků byl kladen důraz na obměnu a oživení nabídky. Probíhali různé akce, na kterých se naše výrobní dobře prezentovala. Byl kladen velký důraz především na kvalitu sortimentu, na dodržování norem našich výrobků a 100% funkčnost systému HACCP v rámci výroby. Sortiment prodeje doplňuje i tzv. "Farmářská bedýnka", ve které prezentujeme regionální výrobky od známých farmářů z našeho okolí s cílem zlepšit pestrost a atraktivnost nabídky.

V závěru roku 2022 byla zahájena výroba nízkonákladové řady výrobků s příznivou cenou pro zákazníka. Tento sortiment byl zákazníky v průběhu roku poptáván především v souvislosti s vysokou inflací, kdy se zákazníci změnilo svoje nákupní chování a stále více soustředili na zboží s nižší cenou.

3. PŘEDPOKLÁDANÝ BUDOUCÍ VÝVOJ DRUŽSTVA

V roce 2021 jsme oslavili sedmdesát let existence našeho družstva, což ukazuje na naši svébytnost a schopnost přijímat změny tak jak se mění konkurence a potřeby našich zákazníků. I nadále bude pro družstvo rozhodující plnění **podnikatelských funkcí**, které jsou nejenom zdrojem dalšího vývoje a tvorby zisku, ale i financování naší **sociální funkce** ve vztahu k členské základně. Situace na trhu z pohledu naší konkurence se zostřuje a zvyšuje se agresivita nabídky řetězcových prodejen, které již bojují i sami mezi sebou. Úsporné chování zákazníků, preference akčních cen, růst vstupních nákladů a potřeba udržet mzdový vývoj nás čekají i v tomto roce. To vyvolává potřebu zrychlit racionalizační opatření, optimalizaci nákladů a potřebu růstu výkonů.

Předpokládáme i nadále napjatou situaci v personální oblasti. Stabilizovat kvalitní zaměstnance a získávat nové, znamená udržet růst mezd a benefitů. Letos plánujeme mírný růst mezd, který bude závislý na výkonnosti družstva.

Základní filosofií obchodování je příslušnost našeho družstva ke skupině COOP, prezentace tohoto svým zákazníkům, obchodním partnerům a účast na společných aktivitách. V oblasti podnikatelské budeme i nadále provozovat **maloobchodní prodejny** s potravinářským zbožím a omezeným sortimentem nepotravinářského zboží denní potřeby. I nadále zde vycházíme z historicky daného rozložení našich prodejen v okresech Domažlice, Klatovy a Sokolov, jejich různé velikosti a postavení vůči zákazníkovi. Stále hledáme možnost rozšíření naší sítě, a proto jsme začali provozovat prodejny v okresech Strakonice, Karlovy Vary a letos převezmeme všechny prodejny COOP Toužim. Na druhé straně si uvědomujeme, že provozování prodejen v nejmenších obcích je neefektivní, neperspektivní, a proto jsme nuceni některé uzavřít. Zmírnění ztráty u malých prodejen přináší dotace na jejich provoz z programu Obchůdek 21+.

Při marketingových aktivitách navážeme na hodnoty skupiny COOP. V průběhu roku budeme realizovat celou řadu vlastních akcí na podporu obratu a lepší komunikaci se zákazníkem. Udržíme bodový věrnostní program „Dobrá karta COOP“. Rozvíjíme E-coop, který provozujeme takřka na padesáti prodejnách. Od května uvedeme do provozu první prodejnu v režimu 24/7 v Kašperských Horách.

Zaměřujeme se na nabídku čerstvého zboží a regionálních produktů, čímž přispíváme k rozvoji našeho regionu. Chceme zvýšit podíl privátních značek na našem obratu. Důraz klademe na vlastní projekty z oblasti služeb. Zde lze jmenovat COOP mobil, Farmářská bedýnka, COOP složenka a COOP Lottery inside. Spolupracujeme s Českou poštou v oblasti pošta Partner a Výdejní místo. Rozšíříme sezónní nabídky zboží, sortiment pro vesnické prodejny a nepotravinářský sortiment. Jsme připraveni reagovat na vývoj trhu, spotřebitelské poptávky, chování konkurence a dosahované ekonomické výsledky.

V oblasti **velkoobchodu** se zaměřujeme na sortiment potravinářského zboží, omezený sortiment nepotravinářského zboží denní potřeby (velkoobchod Sušice). Dodávky jsou směřovány do vlastních prodejen, cizím odběratelům a dalším integrovaným družstvům. Rozšíření skladu v Sušici chceme využít pro rozvoj obchodních aktivit, a i zlepšení hospodaření. V oblasti logistiky dodávek chlazeného zboží využíváme zásobování z velkoobchodního skladu Litice, který provozuje ZKD Plzeň.

Výroba bude u nás zastoupena produkcí cukrářských a lahůdkářských výrobků, knedlíků, listového těsta a redistribucí sortimentu lahůdek a uzenin od jiných producentů. Zachování tradice výroby cukrářských výrobků z bývalé výrobní hotelu Fialka je zde pro nás prioritou. Více se zaměříme na prezentaci této vlastní značky v rámci koncepce regionálních produktů a nové výrobky.

V objektu bývalé závodní jídelny budeme i nadále rozvíjet výrobu pěti druhů knedlíků. Distribuce vlastních výrobků je zaměřena především do vlastních prodejen, ale hledáme i další cizím odběratelům. Zahájíme dodávky do našich prodejen v okresech Sokolov a Karlovy Vary.

Mezi naše podnikatelské aktivity lze zahrnout **pronájem nebo kapitalizaci vlastního majetku**, který nepoužíváme při podnikání. Jelikož se jedná o celou řadu objektů, jsou i zdroje takto získané pro nás významné. K zajištění chodu našich podnikatelských činností budeme i nadále provozovat **vlastní dopravu a údržbu**, kde je hlavním kritériem rychlost, kvalita a efektivnost při zajišťování našich potřeb.

V oblasti **ekonomiky** sice plánujeme zlepšení hospodaření a navážeme na proces zlepšení naší efektivnosti, který jsme zahájili v roce 2023. Chceme udržet naši výkonnost, růst mezd, likviditu a budeme věnovat pozornost ukazatelům, u kterých jsme doposud nedosáhli potřebných hodnot. Zaměříme se i na efektivnější motivaci zaměstnanců.

4. AKTIVITY V OBLASTI VÝZKUMU, VÝVOJE A OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, RESPEKTOVÁNÍ LIDSKÝCH PRÁV, BOJ PROTI KORUPCI A ÚPLATKÁŘSTVÍ, OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

a) Ochrana životního prostředí

Družstvo vzhledem k charakteru své činnosti nevynaložilo v roce 2022 žádné prostředky na výzkum a vývoj ochrany životního prostředí. Těžiště činnosti v této oblasti se, jak vyplývá z předmětu činnosti družstva, soustředí především na oblast odpadového hospodářství, která je řízena zákonnou povinností, a to v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb. o odpadech, vyhláškou MŽP ČR č. 381/2001 Sb., kterou se vydává katalog odpadů, vyhláškou č. 383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady, vyhláškou č. 376/2001 Sb. o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, vyhláškou č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, vyhláškou č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízením a elektroodpady. Všechny tyto zákonné povinnosti jsou zohledněny v aktualizaci vnitropodnikové směrnice č. 22 „Odpadové hospodářství a vedení evidence odpadů,“

Problematika "ekologické újmy " je řešena zákonem č.167/ 2008 Sb. a dále NV č.295/2011, kdy každý provozovatel, který vlastní nebo nakládá s chemickými látkami (čisticí prostředky, oleje, maziva, laky, apod.), provozuje kotle na tuhá paliva a plyn s měřením emise nebo má povolený odběr podzemních a povrchových vod, musí mít splněnou povinnost v hodnocení rizik těchto faktorů.

Při zpracování výsledků hodnocení rizik družstvo nedosáhlo určený limit bodového hodnocení. Povinnost byla splněna na objektech ve "VO Sušice, u střediska "Doprava" a u všech používaných odběrů podzemní nebo povrchové vody. Hlavní zásadou, ze které družstvo při nakládání s odpady vychází, je předcházet vzniku, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti. Pro tento účel má družstvo zpracovanou vnitropodnikovou směrnici, která nejen ukládá konkrétním zaměstnancům povinnosti, ale současně pokrývá i oblast kontroly a preventivních opatření včetně vyhledávání možných rizik.

Zvláštní péče je věnována nebezpečným odpadům. Ty se shromažďují odděleně podle druhů, označují se stanoveným způsobem a nakládá se s nimi v souladu se zvláštními předpisy a pokyny. Družstvo průběžně vede evidenci odpadů ve struktuře stanovené platnými právními předpisy. Hlášení o produkci a nakládání s odpady předkládá družstvo pravidelně orgánům odpovědným za tuto oblast.

b) Lidská práva, boj proti korupci a úplatkářství

V oblasti lidských práv družstvo prosazuje zásady rovného zacházení a nečiní rozdíly na základě pohlaví, rasy, náboženského přesvědčení, sexuální orientace, zdravotní, sociální či jiné odlišnosti. Družstvo podporuje a prosazuje zásadu rovných příležitostí a nediskriminace a klade důraz na profesní a osobní růst zaměstnanců. Oceňuje loajalitu zaměstnanců vůči němu a hodnotí osobní pracovní výsledky jak jednotlivců, tak schopnosti týmové práce.

Veškeré činnosti družstva musí probíhat v souladu s mezinárodními pravidly pro dodržování lidských práv a svobod. Družstvo důrazně odmítá dětskou a nucenou práci a hlásí se k prohlášením a deklaracím mezinárodních organizací potírající dětskou a nucenou práci.

Shora uvedené zásady spolu se zásadami prevence trestné činnosti vyjádřilo představenstvo družstva ve svém Prohlášení, schváleném dne 25.10.2017, jehož součástí je i Etický kodex družstva. Základním vnitřním předpisem v této oblasti je Criminal compliance program, který představuje komplexní systém interních opatření a postupů pro prevenci, detekci a reakci na případné trestněprávní či neetická jednání, který je strategickou součástí kultury družstva.

Družstvo zachovává nulovou toleranci k jakémukoliv nelegálnímu jednání a dodržuje maximální transparentnost, legalitu a etiku. Schéma přijatého Criminal compliance programu je zveřejněno na internetových stránkách družstva. Jakékoliv nelegální jednání nelze považovat za jednání v rámci nebo v zájmu družstva. Každý zaměstnanec má povinnost oznámit jakékoliv podezřelé či nelegální jednání, a to i anonymně. O svém programu družstvo transparentně informuje širokou veřejnost mimo jiné i na svých internetových stránkách.

c) Ochrana osobních údajů

V měsíci květnu 2018 uvedlo družstvo veškeré svoje procesy do souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, dále jen „GDPR“), jakož i se souvisejícími předpisy, zejména pak zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Na základě provedeného vnitřního auditu družstvo přijalo vnitropodnikovou směrnici upravující podmínky ochrany osobních údajů a nakládání s nimi. Základní principy, které přitom družstvo dodržuje, jsou zejména pak zákonnost, korektnost, transparentnost, účelové omezení, minimalizace údajů, přesnost, omezení a forma uložení, integrita a důvěrnost.

Navazující vnitřní prováděcí předpis družstva pak konkretizuje jednotlivé okruhy ochrany osobních údajů, stanoví osoby odpovědné za vedení registru zpracování a osoby odpovědné za jednotlivé zpracování a styk se subjekty údajů. Dále pak stanoví konkrétní postupy a bezpečnostní opatření, jakož dobu, po kterou jsou údaje zpracovávány a lhůty pro jejich odstranění.

Družstvo aktivně informuje subjekty údajů o jejich právech, a to i na internetových stránkách družstva, kde jsou k dispozici příslušné formuláře a tiskopisy pro usnadnění realizace jejich práv. Družstvo rovněž aktivně upozorňuje subjekty, že mají možnost hlásit jakékoliv podezření na porušení zásad GDPR (pro tento účel má družstvo zřízenou speciální e-mailovou adresu), nebo podat stížnost přímo Úřadu na ochranu osobních údajů.

Dozor nad dodržováním zásad ochrany osobních údajů provádí v družstvu Zmocněnec pro ochranu osobních údajů a Komise pro ochranu osobních údajů. Ta také, kromě kontrol funkčnosti již navedeného systému ochrany, pravidelně vyhodnocuje možná rizika a přijímá preventivní opatření k jejich minimalizaci.

5. ÚDAJE POŽADOVANÉ PODLE ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ A INFORMACE O NABYTÍ VLASTNÍCH AKCIÍ NEBO VLASTNÍCH PODÍLŮ

Družstvo nemá povinnost zveřejňovat jiné než v této výroční zprávě uvedené údaje. Rovněž, s ohledem na právní formu (družstvo), nenabylo žádné vlastní akcie nebo podíly.

6. ÚDAJE O ORGANIZAČNÍ SLOŽCE V ZAHRANIČÍ

Družstvo nemá žádnou organizační složku v zahraničí. Totéž se týká období předchozích let uváděných v této výroční zprávě.

7. ČLENSKÁ ZÁKLADNA

Členská základna byla v roce 2023 organizována při prodejnách družstva v okresech Klatovy, Domažlice a Sokolov. Poskytované výhody členské základně vycházely i nadále z tradičního pojetí v minulých letech, kdy jsme do této oblasti směřovali finanční prostředky nejen v podobě slev při nákupu ve vlastních prodejnách, ale i v podobě funkčních odměn, a i sdružených prostředků členů k podpoře aktivit každého členského výboru. Na druhé straně je však nutné říci, že množství takto vynaložených prostředků bylo i nadále determinováno **několika faktory**:

ROZSAHEM A ROZLOŽENÍM TÉTO ZÁKLADNY, VĚRNOSTÍ ČLENŮ – ZÁKAZNÍKŮ V PODOBĚ JEJICH NÁKUPŮ V NAŠICH PRODEJNÁCH, EKONOMICKOU SILOU DRUŽSTVA, OBECNÝM RÁMCEM LEGISLATIVY V ČR

*V rámci **finanční spoluúčasti** členů na družstvu existovaly v roce 2023 tyto formy : ZÁKLADNÍ ČLENSKÉ VKLADY, OSTATNÍ ČLENSKÉ VKLADY, PODÍLY ČLENŮ Z TRANSFORMACE, PŮJČKY ČLENŮ A OBČANŮ DRUŽSTVU, ODLOŽENÁ MZDA*

V posledních letech se projevuje nezájem o členství v družstvu a máme problém v některých obcích udržet funkční členské výbory. Pokud se ČV v dané obci rozpadne, jmenuje nový ČV představenstvo z členů družstva z jiných MČZ. Pokud v obci uzavřeme prodejnu, může zde ČV i nadále pracovat, anebo MZČ přesuneme do jiné obce. Od roku 2020 dostávají členové vyšší výhody při nakupování v našich prodejnách, a to v podobě dvojnásobku bodů oproti ostatním zákazníkům.

1. Stav v oblasti členské základny

ZKD Sušice má k 31.12.2023 celkem 12 056 členů.

2. Členské vklady

Složené členské vklady k 31.12.2023 činily 1 176 500,- Kč. Z toho členské vklady zapsané v obchodním rejstříku 1 000 000,- Kč.

3. Majetkové podíly členů

K 31.12.2023 majetkové podíly podle transformačního zákona (z transformace družstva) činí 383 907 Kč. Nevyplacené majetkové podíly odhlášených a zemřelých členů činí 107 573,70 Kč.

4. Členské výbory

V družstvu pracuje 79 členských výborů se 237 funkcionáři.

5. Funkční odměny

V roce 2024 budou funkcionářům členských výborů vyplaceny odměny v celkové částce 142 200,- Kč. Odměny budou zdaněny 15% podle platných směrnic.

6. Fond členů a funkcionářů

Na účtu Fond členů a funkcionářů – členská část k 31.12.2023 mají členské výbory 2 417 497,90 Kč. Použití finančních prostředků členů se řídí Směrnicí S13 pro tvorbu a použití FČF. Členská část fondu je vedena podle jednotlivých členských výborů. Do členské části FČF bude za rok 2023 na každého člena převedeno 50,- Kč – celková částka 602 800,- Kč.

7. Nepřímá podpora členské základny

V roce 2023 podporovalo družstvo své členy i nepřímou formou, a to sponzorováním v sociální a společenské oblasti, sportovních klubů, ochotnických spolků, tělovýchovných jednot apod. Sponzorské aktivity jsme zaměřily i na kulturně-společenské akce v jednotlivých obcích, kde se snažíme prezentovat sociální funkci družstva ve vztahu ke svým členům. Po ukončení pandemie C-19 se aktivity ČV opět začaly zvyšovat.

Podpisový záznam statutárního orgánu

.....
Ing. Roman Bruzl
předseda družstva

.....
Mgr. Jitka Kroupová
místopředsedkyně družstva

